

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Narracje w kulturze (Konwersatorium), PG_00211182						
Kierunek studiów	Filologia polska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2028/2029		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	6	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Teorii Literatury i Krytyki Artystycznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Katarzyna Szalewska					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z pojęciem narracji (zarówno w perspektywie teoretycznej, jak i pod kątem analizy konkretnych przypadków) i uświadomienie jej roli jako kategorii transdyscyplinarnej i transmedialnej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPL3_K03] Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej związanej z działalnością literaturoznawczą, językoznawczą i komunikacyjną oraz rozumie społeczną odpowiedzialność wynikającą z wyboru różnych form aktywności zawodowej lub przedsiębiorczości.	Student rzetelnie angażuje się w tworzenie różnych form narracyjnych, z uwzględnieniem etyki zawodowej.	[SK5] realizacja zadania problemowego [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FPL3_W12] Posiada wiedzę o kontekstach funkcjonowania literatury i języka we współczesnym świecie, obejmującą zagadnienia prawne (w tym ochronę własności intelektualnej i prawa autorskiego), ekonomiczne, społeczne oraz kulturowe, a także rozumie podstawowe tendencje rozwojowe współczesnej cywilizacji, realizujące się w obszarach różnych form aktywności zawodowej i przedsiębiorczości.	Student ma rozszerzoną wiedzę literaturoznawczą i językoznawczą, ze szczególnym uwzględnieniem kategorii narracji jako narzędzia transmedialnego.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[FPL3_U08] Potrafi planować i organizować pracę w zespole oraz korzystać z różnych metod i form pracy w metodologii i terminologii literaturoznawczej i językoznawczej związanej z wybraną specjalnością.	Student potrafi analizować i wykorzystać różne sposoby konstruowania narracji w świecie mediów.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
Treści przedmiotu	Podstawy narratologii. Narracja jako pojęcie wędrujące. Narracja tożsamość tekst kultury. Narracja w ujęciu dramaturgicznym (zasady tworzenia narracji w kinie gatunkowym, narracja a kompozycja). Narracje i schematy fabularne (Northop Frye, Władimir Propp). Narracja a mit i rytuał. Narracja a nowoczesny folklor (plotka, legenda miejska). Zmierzch wielkich narracji. Rola narracji emancypacyjnych (mikronarracje, przeciw-historie, narracje ratownicze). Narracje dominujące nieobecne alternatywne. Narracja a punkt widzenia (narrator niewiarygodny, subiektywizacja narracji, focalizacja, narracje z punktu widzenia mniejszości). Przeszłość we współczesnej narracji kulturowej. Narracje a mechanizmy pamięci zbiorowej. Narracje XXI wieku (dyskursy apokaliptyczne, klimatyczne, medyczne, podróżnicze etc.). Narracje przestrzenne (miasto w ujęciu semiotycznym i kulturowym, muzeum jako narracja). Problemy narracji transmedialnych. Wprowadzenie do narracji nieliterackich (narracja w komiksie, filmie, malarstwie).		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	przygotowanie projektu zaliczeniowego	51.0%	35.0%
	przygotowanie pracy zaliczeniowej	51.0%	35.0%
	obecność i systematyczne przygotowywanie się do zajęć oraz dyskusji na zajęciach	51.0%	30.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Ankersmit F., <i>Narracja, reprezentacja, doświadczenie: studia z teorii historiografii</i>, pod red. i ze wstępem E. Domańskiej, Kraków 2004. Aumont J., Michel M., <i>Analiza filmu jako opowiadania</i>, [w:] <i>idem, Analiza filmu</i>, Warszawa 2011. Bal M., <i>Narratologia. Wprowadzenie do teorii narracji</i>, przeł. E. Kraskowska, E. Rajewska, Kraków 2012. Barthes R., <i>Mitologie</i>, przeł. A. Dziadek, wstęp K. Kłosiński, Warszawa 2000. Bauman Z., <i>Ponowoczesność jako źródło cierpień</i>, Warszawa 2004. Branigan E., <i>Schemat fabularny</i>, [w:] <i>Kognitywna teoria filmu</i>, red. J. Ostaszewski, Kraków 1999. Campbell J., <i>Bohater o tysiącu twarzy</i>, przeł. A. Jankowski, Poznań 1997. Carroll N., <i>Filozofia horroru albo Paradoxy uczuć</i>, przekł. i postł. M. Przyłipiak, Gdańsk 2004. Eco U., <i>Superman w literaturze masowej: powieść popularna między retoryką a ideologią</i>, przeł. J. Ugniewska, Warszawa 1996. Frye N., <i>Anatomia krytyki</i>, przekł. M. Bokiniec, postł. A. Zgorzelski, Gdańsk 2012. Golinowska K., <i>Narracje sztuki w kulturze płynności</i>, Warszawa 2014. Karpiński M., <i>Niedoskonałe odbicie. Warsztat scenarzysty filmowego</i>, Kraków 2006. Kermode F., <i>Znaczenie końca</i>, przeł. O. i W. Kubiński, Gdańsk 2010. Kobielska M., <i>Muzeum narracyjne muzeum doświadczeniowe. Uwagi terminologiczne</i>, Teksty Drugie 2020, nr 4. Koselleck R., <i>Semantyka historyczna</i>, wyb. i oprac. H. Orłowski, przeł. W. Kunicki, Poznań 2001. <i>Kultura popularna części i całości: narracje w kulturze popularnej</i>, red. B. Owczarek, J. Frużyńska, Warszawa 2011. Liotard J.-F., <i>Kondycja ponowoczesna: raport o stanie wiedzy</i>, przeł. M. Kowalska, J. Migasiński, Warszawa 1997. Lévi-Strauss C., <i>Struktura mitów</i>, [w:] <i>idem, Antropologia strukturalna</i>, przeł. K. Pomian, Warszawa 2000. Łebkowska A., <i>Empatia: o literackich narracjach przełomu XX i XXI wieku</i>, Kraków 2008. Łebkowska A., <i>Narracja</i>, [w:] <i>Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy</i>, red. M.P. Markowski, R. Nycz R, Kraków 2006. Michałowska M., <i>Foto-teksty. Związki fotografii z narracją</i>, Poznań 2012. <i>Możliwość i konieczność w kulturze. Idee narracje interpretacje</i>, red. B. Pawłowska-Jądrzyk, Warszawa 2017. Napiórkowski M., <i>Powstanie umarłych: historia pamięci 1944-2014</i>, Warszawa 2016. <i>Narracja i tożsamość. Narracje w kulturze</i>, red. W. Bolecki, R. Nycz, Warszawa 2004. <i>Narracje migracyjne w literaturze polskiej XX i XXI wieku</i>, pod red. H. Gosk, Warszawa 2012. <i>Narratologia</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2004. <i>Narratologia transmedialna: teorie, praktyki, wyzwania</i>, red. K. Kaczmarczyk, Kraków 2017. Nieszczerzewska M., <i>Narracje miejskiej wyobraźni</i>, Poznań 2009. Ostaszewski J., <i>Historia narracji filmowej</i>, Kraków 2018. Owczarek B., <i>Narracyjność literatury popularnej</i>, [w:] <i>Nowe formy w literaturze popularnej</i>, red. B. Owczarek, J. Frużyńska, Warszawa 2007. Propp W., <i>Morfologia bajki</i>, przeł. W. Wojtyga-Zagórska, Warszawa 1976. <i>Przeszłość we współczesnej narracji kulturowej: studia i szkice kulturoznawcze</i>, t. 13, pod red. P. Bilińskiego, P. Plichty, Kraków 2011/2012. Ricoeur P., <i>Czas i opowieść</i>, t. 1: <i>Intryga i historyczna opowieść</i>, przeł. M. Frankiewicz, Kraków 2008. Rosner K., <i>Narracja, tożsamość i czas</i>, Kraków 2003. Schabenbeck M., <i>Format scenariusza filmowego</i>, Warszawa 2008. Sendyka R., <i>Anegdota i poetyki New Historicism</i>, [w:] <i>Zapisywanie historii: literaturoznawstwo i historiografia</i>, red. W. Bolecki, J. Madejski, Warszawa 2010. Sontag S., <i>Choroba jako metafora; AIDS i jego metafory</i>, przeł. J. Anders, Warszawa 1999. Toporow W., <i>Miasto i mit</i>, wyb., przeł. i wstęp B. Żyłko, Gdańsk 2000. Tuszyńska K., <i>Narracja w powieści graficznej</i>, Warszawa 2016. Vogler Ch., <i>Podróż autora. Struktury mityczne dla scenarzystów i pisarzy</i>, przeł. K. Kosińska, Warszawa 2010. White H., <i>Poetyka pisarstwa historycznego</i>, pod red. E. Domańskiej, M. Wilczyńskiego, Kraków 2000. Wieczorkiewicz A., <i>Apetyt turysty: o doświadczaniu świata w podróży</i>, Kraków 2008. Wojnowski K., <i>Pożyteczne katastrofy</i>, Kraków 2016. Wright W., <i>Struktura westernu</i>, przeł. K. Kamiński, Dialog 1978, nr 39. Zierkiewicz E., <i>Patografia jako zjawisko kulturowe i jako narzędzie nadawania znaczeń chorobie przez współczesnych pacjentów</i>, <i>Terazniejszość Człowiek Edukacja</i> 2012, nr 1 (57). Ankersmit F., <i>Narracja, reprezentacja, doświadczenie: studia z teorii historiografii</i>, pod red. i ze wstępem E. Domańskiej, Kraków 2004. Aumont J., Michel M., <i>Analiza filmu jako opowiadania</i>, [w:] <i>idem, Analiza filmu</i>, Warszawa 2011. Bal M., <i>Narratologia. Wprowadzenie do teorii narracji</i>, przeł. E.
-----------------------	-------------------------	--

Kraskowka, E. Rajewska, Kraków 2012.

Barthes R., *Mitologie*, przeł. A. Dziadek, wstęp K. Kłosiński, Warszawa 2000.

Bauman Z., *Ponowoczesność jako źródło cierpień*, Warszawa 2004.

Branigan E., *Schemat fabularny*, [w:] *Kognitywna teoria filmu*, red. J. Ostaszewski, Kraków 1999.

Campbell J., *Bohater o tysiącu twarzy*, przeł. A. Jankowski, Poznań 1997.

Carroll N., *Filozofia horroru albo Paradoxy uczuć*, przekł. i postł. M. Przyłipiak, Gdańsk 2004.

Czubala D., *Nasze mity współczesne*, Katowice 1996.

Domańska E., *Historia ratownicza*, Teksty Drugie 2014, nr 5.

Domańska E., *Historie niekonwencjonalne: refleksja o przeszłości w nowej humanistyce*, Poznań 2006.

Domańska E., *Mikrohistorie: spotkania w międzyświatach*, Poznań 1999.

Eco U., *Superman w literaturze masowej: powieść popularna między retoryką a ideologią*, przeł. J. Ugniewska, Warszawa 1996.

Frye N., *Anatomia krytyki*, przekł. M. Bokiniec, postł. A. Zgorzelski, Gdańsk 2012.

Gennep A. van, *Obrzędy przejścia: systematyczne studium ceremonii: o bramie i progu, o gościnności i adopcji [...]*, przeł. B. Biały, wstęp J. Tokarska-Bakir, Warszawa 2006.

Golinowska K., *Narracje sztuki w kulturze płynności*, Warszawa 2014.

Karpiński M., *Niedoskonałe odbicie. Warsztat scenarzysty filmowego*, Kraków 2006.

Kermode F., *Znaczenie końca*, przeł. O. i W. Kubiński, Gdańsk 2010.

Kobielska M., *Muzeum narracyjne muzeum doświadczeniowe. Uwagi terminologiczne*, Teksty Drugie 2020, nr 4.

Koselleck R., *Semantyka historyczna*, wyb. i oprac. H. Orłowski, przeł. W. Kunicki, Poznań 2001.

Kultura popularna części i całości: narracje w kulturze popularnej, red. B. Owczarek, J. Frużyńska, Warszawa 2011.

Liotard J.-F., *Kondycja ponowoczesna: raport o stanie wiedzy*, przeł. M. Kowalska, J. Migasiński, Warszawa 1997.

Lévi-Strauss C., *Struktura mitów*, [w:] *idem, Antropologia strukturalna*, przeł. K. Pomian, Warszawa 2000.

Łebkowska A., *Empatia: o literackich narracjach przełomu XX i XXI wieku*, Kraków 2008.

Łebkowska A., *Narracja*, [w:] *Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy*, red. M.P. Markowski, R. Nycz R, Kraków 2006.

Michałowska M., *Foto-teksty. Związki fotografii z narracją*, Poznań 2012.

Możliwość i konieczność w kulturze. Idee narracje interpretacje, red. B. Pawłowska-Jądrzyk, Warszawa 2017.

Napiórkowski M., *Powstanie umarłych: historia pamięci 19442014*, Warszawa 2016.

Narracja i tożsamość. Narracje w kulturze, red. W. Bolecki, R. Nycz, Warszawa 2004.

Narracje migracyjne w literaturze polskiej XX i XXI wieku, pod red. H. Gosk, Warszawa 2012.

Narratologia, red. M. Głowiński, Gdańsk 2004.

Narratologia transmedialna: teorie, praktyki, wyzwania, red. K. Kaczmarczyk, Kraków 2017.

Nieszczerzewska M., *Narracje miejskiej wyobraźni*, Poznań 2009.

Ostaszewski J., *Historia narracji filmowej*, Kraków 2018.

Owczarek B., *Narracyjność literatury popularnej*, [w:] *Nowe formy w literaturze popularnej*, red. B. Owczarek, J. Frużyńska, Warszawa 2007.

Propp W., *Morfologia bajki*, przeł. W. Wojtyga-Zagórska, Warszawa 1976.

Przeszłość we współczesnej narracji kulturowej: studia i szkice kulturoznawcze, t. 13, pod red. P. Bilińskiego, P. Plichty, Kraków 20112012.

Ricoeur P., *Czas i opowieść*, t. 1: *Intryga i historyczna opowieść*, przeł. M. Frankiewicz, Kraków 2008.

Rosner K., *Narracja, tożsamość i czas*, Kraków 2003.

Schabenbeck M., *Format scenariusza filmowego*, Warszawa 2008.

Sendyka R., *Anegdota i poetyki New Historicism*, [w:] *Zapisywanie historii: literaturoznawstwo i historiografia*, red. W. Bolecki, J. Madejski, Warszawa 2010.

Sontag S., *Choroba jako metafora; AIDS i jego metafory*, przeł. J. Anders, Warszawa 1999.

Toporow W., *Miasto i mit*, wyb., przeł. i wstęp B. Żyłko, Gdańsk 2000.

Tuszyńska K., *Narracja w powieści graficznej*, Warszawa 2016.

Vogler Ch., *Podróż autora. Struktury mityczne dla scenarzystów i pisarzy*, przeł. K. Kosińska Warszawa 2010.

White H., *Poetyka pisarstwa historycznego*, pod red. E. Domańskiej, M. Wilczyńskiego, Kraków 2000.

Wright W., *Struktura westernu*, przeł. K. Kamiński, Dialog 1978, nr 39.

Zierkiewicz E., *Patografia jako zjawisko kulturowe i jako narzędzie nadawania znaczeń chorobie przez współczesnych pacjentów*, Teraźniejszość Człowiek Edukacja 2012, nr 1 (57).

	Uzupełniająca lista lektur	Czubala D., <i>Nasze mity współczesne</i>, Katowice 1996. Domańska E., <i>Historia ratownicza</i>, Teksty Drugie 2014, nr 5. Domańska E., <i>Historie niekonwencjonalne: refleksja o przeszłości w nowej humanistyce</i>, Poznań 2006. Domańska E., <i>Mikrohistorie: spotkania w międzyświatach</i>, Poznań 1999. Gennep A. van, <i>Obrzędy przejścia: systematyczne studium ceremonii: o bramie i progu, o gościnności i adopcji [...]</i>, przeł. B. Biały, wstęp J. Tokarska-Bakir, Warszawa 2006. Wieczorkiewicz A., <i>Apetyt turysty: o doświadczaniu świata w podróży</i>, Kraków 2008. Wojnowski K., <i>Pożyteczne katastrofy</i>, Kraków 2016.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Analiza wybranych narracji medialnych. 2. Analiza wybranych konwencji opowiadania o rzeczywistości poprzez sztukę. 3. Analiza roli narracji w kształtowaniu masowej wyobraźni.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.